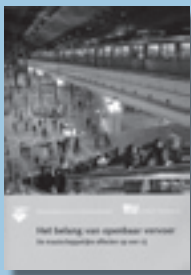

Openbaar vervoer

Bakker en Zwaneveld van het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** en het **Centraal Planbureau** vragen zich af of de baten van het openbaar vervoer voldoende worden meegenomen in kosten-batenanalyses. De auteurs stellen dat onvoldoende rekening wordt gehouden met indirecte effecten, zoals verbetering van het milieu, besparingen op parkeerruimte, en de mogelijkheid om in geval van nood van het openbaar vervoer gebruik te kunnen maken. Wel menen de auteurs dat niet in algemene zin gesteld kan worden dat kosten-batenanalyses te hoog of te laag uitkomen. Van de onderzochte analyses kwam ongeveer een derde positief uit. Vooral de resultaten van de analyses in de gebieden waar veel verkeer voorkomt waren positief.

Bakker, P. en P. Zwaneveld (2009) *Het belang van openbaar vervoer*. Den Haag: KiM en CPB.

Patent

Voor het **Tilburg Law and Economic Centre** stellen Baker en Mezzetti dat patentwetgeving in de Verenigde Staten niet door het parlement bepaald is, maar tot stand komt door jurisprudentie. Om de effecten hiervan te analyseren gebruiken zij een model waarbij een rechter gaandeweg kan leren van de rechtsbesluiten van zijn collega's. De auteurs stellen dat rechters niet voor eeuwig blijven bijleren: op een gegeven moment weten rechters genoeg, zodat de opbrengsten van het uitzoeken van nog meer rechtszaken te weinig kennis oplevert. De auteurs geven aan dat het zo kan zijn dat een imperfect rechtssysteem lange tijd blijft bestaan, omdat uitspraken voortbouwen op vorige uitspraken, en het compleet veranderen van het rechtssysteem teveel zou kosten.

Baker, S. en C. Mezzetti (2009) *Optimal patent jurisprudence*. TILEC discussie-artikel nr 2009-006. Tilburg: TILEC.

Internationale samenwerking

Van Essen en Bhansing van het **EIM** stellen dat in 2008 veertig procent van de middelgrote en kleine bedrijven samenwerkte met een andere onderneming. Meestal ging het om samenwerking met een binnenlands bedrijf. Ongeveer acht procent van alle middelgrote en kleine bedrijven werkt samen met een buitenlandse partner. Van deze internationaal samenwerkende bedrijven werkt zestig procent langer dan vijf jaar samen. De auteurs stellen dat innovatieve activiteiten bepalen of een bedrijf internationaal gaat samenwerken. Internationaal samenwerkende bedrijven ondernemen vaker innovatieve activiteiten dan bedrijven die niet internationaal samenwerken. Daarnaast wordt toegang tot nieuwe kennis het vaakst genoemd als reden om samen te werken met buitenlandse partners.

Essen, C. van en P. Bhansing (2009) *Internationale samenwerking door het Nederlandse mkb*. Zoetermeer: EIM.

Collectief

Demertzis van **De Nederlandsche Bank** onderzoekt hoe inschattingfouten van individuen en groepen individuen reageren op informatie die de overheid verstrekt. Hoewel overheidsinformatie er altijd voor zorgt dat de inschatting van een individu beter wordt, hoeft dit niet het geval te zijn voor groepen mensen. Als bijvoorbeeld alleen de ondergebruikers de informatie van de overheid opnemen en de overgebruikers niet, zal het gemiddelde gebruik een grotere inschattingfout vertonen. Hierdoor kan het lijken alsof het verstrekken van nuttige informatie zorgt voor een grotere inschattingfout. Dit kan voor een overheid een aanleiding zijn om de informatie niet meer te verstrekken.

Demertzis, M. (2009) *The 'wisdom of the crowds' and public policy*. DNB werkdokument nr 203. Amsterdam: DNB.

Handelsbarrière

Voor het **Tinbergen Instituut** onderzoeken Möhlmann *et al.* welk belang handelsbarrières hebben voor de handel tussen landen. Hiervoor gebruiken de auteurs een dataset over de bilaterale internationale handel tussen 55 landen in 2000. De auteurs constateren dat handelsbarrières een ander effect hebben voor de handel in homogene dan voor heterogene goederen. Zo hebben een groter verschil in cultuur en instituties een significant negatief effect op de handel in homogene goederen, terwijl de totale handelsstromen niet significant beïnvloed worden door cultuur- en institutionele verschillen. De auteurs stellen dat dit komt doordat het bij heterogene goederen moeilijker is een handelspartner te vinden met een kleiner cultuurverschil dan bij homogene producten.

Möhlmann, J., S. Ederveen, H. de Groot en G.-J. Linders (2009) *Intangible barriers to international trade: a sectoral approach*. Tinbergen discussieartikel nr 2009-021/3. Amsterdam: Tinbergen Instituut.

Diploma

Het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** analyseert het gedrag van schoolverlaters. Hiervoor houdt het centrum een enquête onder 5.700 ongediplomeerde jongeren in 2005-2006. Van deze groep is 37 procent weer aan een opleiding begonnen, bezit dertien procent een startkwalificatie en is veertig procent schoolverlater zonder startkwalificatie. Tien procent van de respondenten werd in 2005-2006 ouder dan 23 jaar, en viel daarmee niet meer onder de definitie van schoolverlater. Het centrum stelt dat jongens vaker schoolverlater zijn dan meisjes en dat allochtone jongeren vaker de school verlaten dan autochtone jongeren. Als belangrijkste reden geeft 25 procent van de respondenten aan de school te verlaten om met een andere opleiding verder te gaan, en tien procent geeft aan liever te gaan werken. Van de respondenten heeft 38 procent na een jaar spijt dat hij met de opleiding is gestopt.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (2009) *Zonder diploma*. Maastricht: ROA.

SINDE 1916

Kredietbeoordeling

Voor het **National Bureau of Economic Research** stellen Skreta en Veldkamp dat bedrijven uit verschillende beoordelingsbureaus kunnen kiezen voor de waardering van hun kredietwaardigheid. Omdat bedrijven de hoogste waardering zullen uitzoeken, zal de beoordeling een afwijking naar boven vertonen. Als oplossing voor dit probleem stellen de auteurs dat toenemende concurrentie tussen beoordelingsbureaus het probleem alleen maar groter zou maken, omdat nog meer beoordelingsbureaus zorgen voor nog meer verschillende waarderingen. Een overstap naar een systeem waarbij de investeerder de beoordelingsbureaus betaalt kan de problemen volgens de auteurs wel oplossen, omdat de investeerder een prikkel heeft om voor de meest accurate waardering het meest te betalen.

Skreta, V. en L. Veldkamp (2009) *Ratings shopping and asset complexity: a theory of ratings inflation*. NBER werkdokument nr 14761. Cambridge, Mass.: NBER.

Toetreding

Voor het **Centre for Economic Policy Research** analyseren Boutin *et al.* wat de relatie is tussen de hoeveelheid aanwezig kapitaal die ingezetenen in een markt bezitten en de hoeveelheid bedrijven dat in de markt toetreedt. Daarnaast bekijken de auteurs in hoeverre het behoren tot een conglomeraat van de ingezetenen effect heeft op de toetreding. Boutin *et al.* constateren dat de aanwezigheid van conglomeraten in een markt en het kapitaal van bedrijven die geen deel zijn van een conglomeraat geen effect hebben op de toetreding, maar dat de aanwezigheid van conglomeraten met veel geld een negatief effect op de toetreding heeft. Dit effect wordt groter als er minder externe financiering voor de toetreders voorhanden is.

Boutin, X., G. Cestone, C. Fumagalli, G. Pica en N. Serrano-Velarde (2009) *The deep pocket effect of internal capital markets*. CEPR discussieartikel nr 7184. Londen: CEPR.

ICT

Borghans en Ter Weel onderzoeken voor het **Centraal Planbureau** wat de implicaties van ICT zijn voor de arbeidsmarkt. Zij stellen dat vaak aangenomen wordt dat de introductie van computers tot ongelijkheid in de arbeidsmarkt leidt tussen hoogopgeleiden en laagopgeleiden. In de empirische literatuur wordt dit echter niet ondersteund. De auteurs stellen dat het niet om opleidingsniveaus, maar productiviteitsniveaus gaat. Omdat het aanleren van computertechnieken vaste kosten kent, maar grotere opbrengsten heeft voor werknemers die productiever zijn, zullen eerst de meest productieve werknemers computertechnieken leren. Hierdoor ontstaat ongelijkheid binnen de groepen hoog- en laagopgeleiden.

Borghans, L. en B. ter Weel (2009) *Understanding the technology of computer technology diffusion: explaining computer adoption patterns and implications for the wage structure*. CPB discussieartikel nr 117. Den Haag: CPB.

Grond

De **Vromraad** stelt dat er steeds minder geld beschikbaar is voor kwaliteit in de ruimtelijke planning. Volgens hem komt dit onder andere door hoge grondprijzen, die de gemeente bepaalt. Om deze prijs lager te maken, stelt de raad voor om de wijze van prijsbepaling voor de grond te hervormen, onder andere door te stellen dat het recht op zelfrealisatie in bepaalde situaties genegeerd mag worden. Dit recht geeft de eigenaar van de grond als eerste de mogelijkheid om erop te bouwen. Door dit recht af en toe te negeren, worden het bezit van de grond en het recht op de ontwikkeling ervan losgekoppeld.

Vromraad (2009) *Grond voor kwaliteit*. Vromraad advies 070. Den Haag: Vromraad.

Landschap

Overbeek en De Graaf analyseren voor het **LEI** in hoeverre bewoners rondom natuurgebieden naast de overheid mee-investeren in natuurgebieden. Uit een enquête onder 1.360 bewoners en 235 bedrijven blijkt dat omwonenden van natuurgebieden zich erg bij het landschap betrokken voelen. Van de ondervraagden is een vijfde actief betrokken bij het beheer van het landschap, terwijl ongeveer de helft van de omwonenden een bijdrage geeft aan een goed doel om het natuurgebied in de regio in stand te houden. Van de ondervraagde bedrijven is vier tiende bereid om boerenproducten uit de regio te kopen, en is een tiende bereid om een directe financiële bijdrage te leveren. Om de bijdragen aan landschapsbeheer te vergroten, adviseren de auteurs om meer financiële constructies op te zetten waar omwonenden in kunnen investeren.

Overbeek, G. en R. de Graaf (2009) *Investeren in landschap*. LEI rapport nr 2009-014. Den Haag: LEI.

Armoede

Voor het **Centraal Bureau voor de Statistiek** stelt Huynen dat in 2006 zestien procent van de inwoners van de EU onder de armoedegrens leefde. Nederland en Tsjechië hadden met tien procent het laagste percentage mensen dat onder de armoedegrens leeft, terwijl Letland de grootste armoede kende met twintig procent. Op andere armoede-indicatoren zijn de verschillen groter. Zo zegt vijf procent van de inwoners van Luxemburg dat zij moeite hebben om rond te komen, het laagste percentage in de EU. Het hoogste percentage heeft Letland, namelijk 49 procent. In Nederland is dit vijftien procent. Daarnaast is Luxemburg het land waar het laagste aantal mensen om financiële redenen geen telefoon, auto en televisie bezit, met vier procent, tegen het hoogste percentage van 49 in Letland. In Nederland is dit elf procent.

Huynen, B. (2009) *Armoede en inkomensongelijkheid in de Europese Unie*. In: CBS, *Sociaaleconomische trends 1/09*. Den Haag: CBS.